

فصل سوم

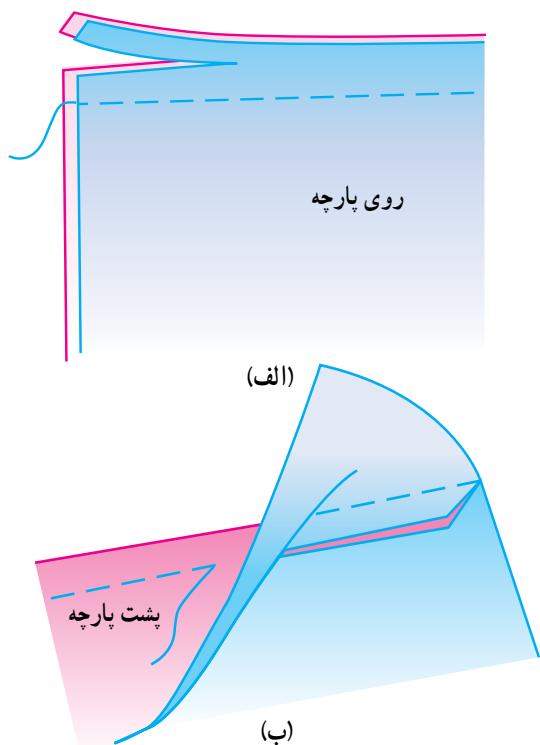
آموزش روش‌های دوخت

هدف‌های رفتاری: فرآگیر در پایان این فصل، باید بتواند:

- ۱- درز خوابیده، فرانسوی را بدوزد.
- ۲- مراحل تهیه و دوخت نوار اریب را انجام دهد.
- ۳- مراحل دوخت نوار اریب مغزی دار را انجام دهد.
- ۴- دوخت چین در لبه لباس و ملزومات اتاق خواب را انجام دهد.
- ۵- مراحل دوخت یقه همراه با نوار اریب یا چین و تور را صحیح انجام دهد.
- ۶- وصل آستین به بالانته را انجام دهد.
- ۷- وصل مچ آستین را انجام دهد.

درز فرانسوی (دو درزه)

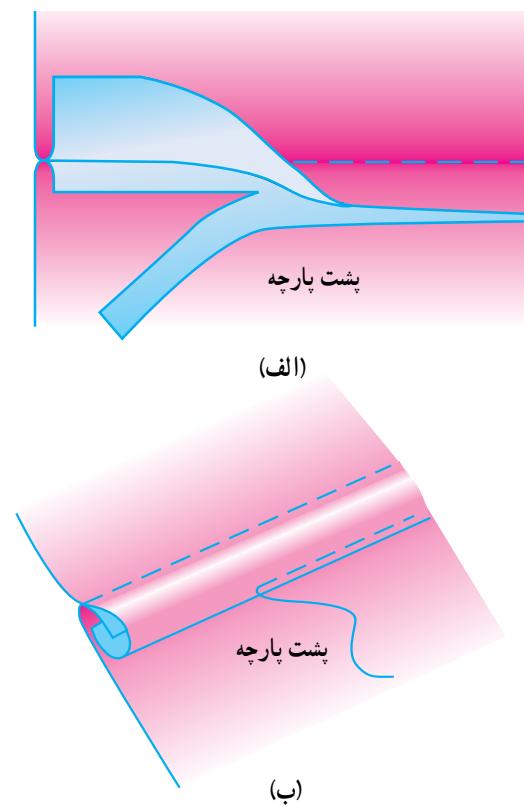

این روش دوخت درز مناسب لباس کودکان می‌باشد.
۱- درز لباس را از روی پارچه بدوزید، سپس درزها را کوتاه کنید (برحسب ضخامت پارچه، ۳ الی ۵ میلی‌متر) (شکل ۳-۱-الف).

۲- در مرحله‌ی بعد درز لباس مجدداً از پشت پارچه دوخته می‌شود، این درز طوری دوخته می‌شود که جادرز کوتاه شده داخل درز لباس قرار گیرد (جادرز مرحله‌ی دوم ۱ میلی‌متر بیشتر از مرحله‌ی قبل است) (شکل ۳-۱-ب).

شکل ۳-۱

درز خوابیده

این نوع دوخت درز مناسب پارچه‌هایی با ضخامت متوسط و زیاد در لباس کودک می‌باشد.

۱- ابتدا درزها را از پشت پارچه بدوزید. سپس یکی از لایه‌های جادرز را کوتاه کنید (شکل ۳-۲-الف).

۲- در مرحله‌ی بعد لبه‌ی اضافه درز بلندتر را با اتو تو گذاشته، سپس بر روی درز کوتاه‌تر قرار داده و چرخ کاری کنید (شکل ۳-۲-ب).

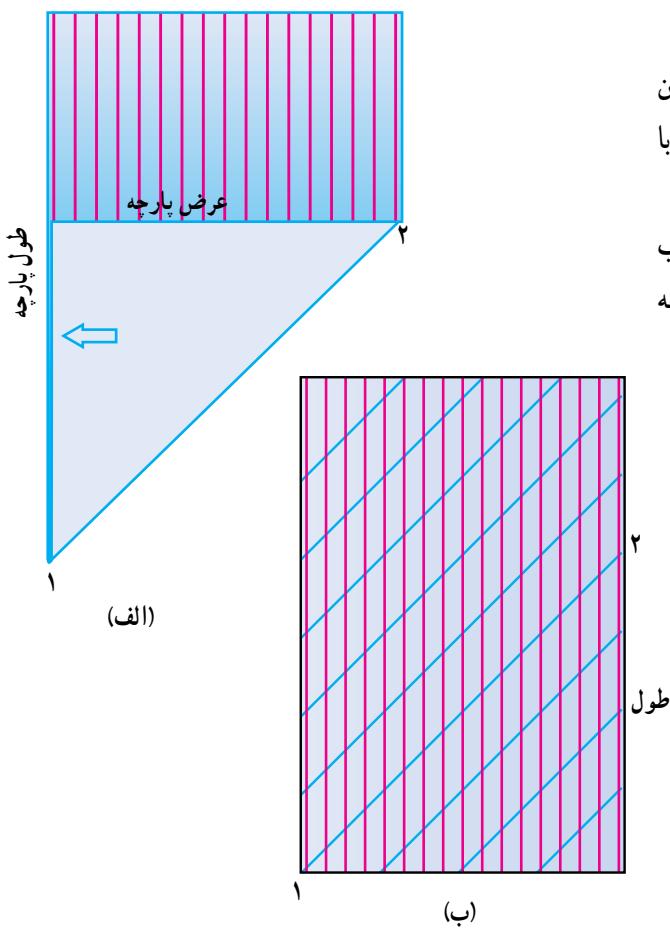
شکل ۳-۲

طریقه‌ی برش و دوخت نوار اریب

برش نوار اریب

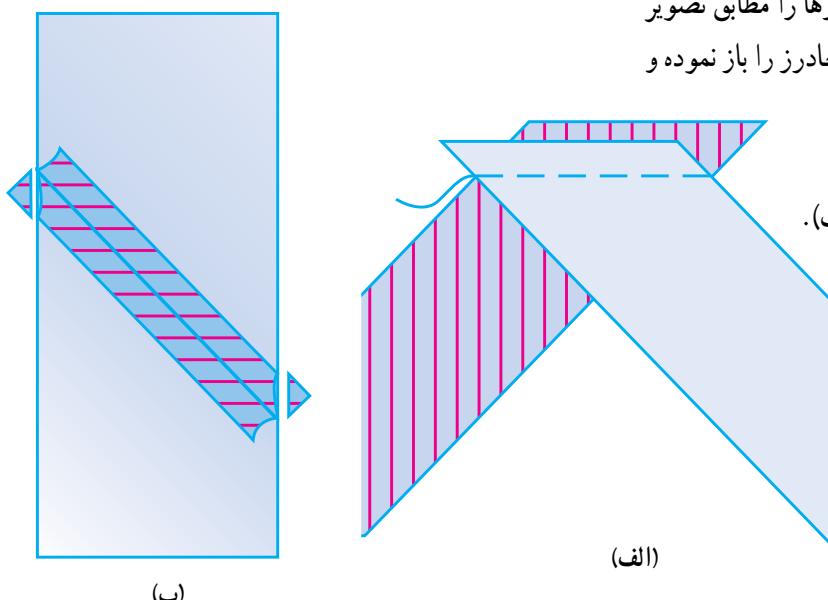
۱- پارچه‌ی موردنظر را طوری تا می‌زنیم که عرض آن روی طول (شکل ۳-۳-الف) قرار گیرد. محل تای پارچه را با اتو مشخص کنید (خط ۲-۱).

۲- تای پارچه را باز کرده و به اندازه‌ی پهنا نوار اریب خطوطی به موازات خط تای پارچه با مدادرنگ هم‌رنگ پارچه رسم^۱ کنید (شکل ۳-۳-ب).

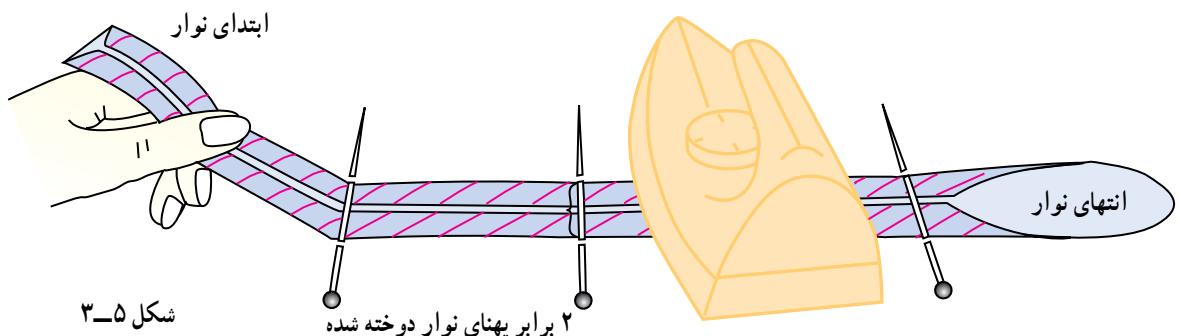
۳- نوارها را با توجه به خطوط ترسیم شده جدا کنید سپس در صورت نیاز به نوار اریب بلندتر درزها را مطابق تصویر به صورت مورب به یک‌دیگر بدوزید، سپس جادرز را باز نموده و اتو کنید (شکل ۴-۳-الف).

۴- جادرز نوارها را باز و اتو نموده، اضافات درز را قیچی کنید (شکل ۴-۳-ب).

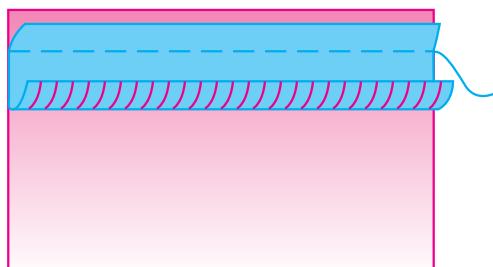

۱- نوار اریب را می‌توانید از پارچه ساده، راه راه، چهارخانه و گلدار تهیه کنید (در اینجا پارچه راه راه را به شما نشان دادیم).

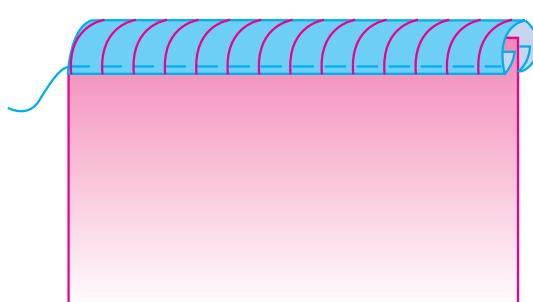
۵- در این مرحله روی سطح میز اتو ۲ خط موازی با هم به اندازه‌ی ۲ برابر پهنای نوار اریب موردنظر بکشید، با استفاده از سنjac‌های ظرفی و بلند بالا و پایین خط مشخص شده روی میز فرو کنید، به‌طوری‌که فاصله‌ی خط زیر سوزن‌ها آزاد باشد. باید ابتدای نوار را از دو طرف تا بزنید (جادرز) و نوار را از زیر سوزن‌ها رد کنید و سپس با گذاشتن و برداشتن اتو در فواصل سوزن‌ها و کشیدن نوار از طرف دیگر می‌توانید تمام نوار را آماده کنید (شکل ۵-۳). با این روش شما می‌توانید نوار اریب‌هایی به‌پهنای مختلف با پارچه‌های مختلف تهیه کنید.

شکل ۳-۵

(الف)

(ب)

شکل ۶-۳

دوخت نوار اریب

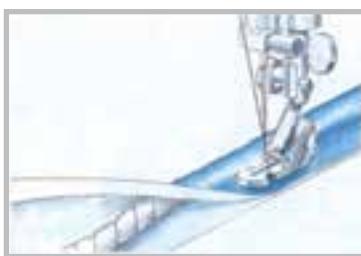
۱- یک طرف تای لبه‌ی نوار اریب را باز نموده و در محل موردنظر قرار داده و کوک زده، چرخ نموده و اتو کنید (شکل ۶-۳-الف).

۲- نوار اریب را بر روی کار برگردانید به‌طوری‌که هر دو لبه‌ی نوار به موازات یک‌دیگر قرار گیرند. کوک زده و چرخ کاری کنید (شکل ۶-۳-ب).

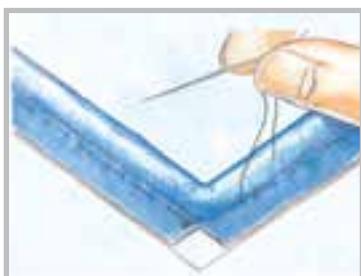
دوخت نوار اریب و مغزی

(الف)

(ب)

(ج)

(د)

شکل ۷-۳

۱- ابتدا پارچه‌ی نوار اریب را مانند مرحله‌ی ۱ برش نوار اریب تهیه نمایید. اگر احتیاج به وصل نوارها بود آن‌ها را به هم وصل کرده و اتو کنید (شکل ۷-۳-الف).

۲- برای قرار دادن قیطان (مغزی) بین نوار اریب، بعد از قرار دادن قیطان، بین نوار با پایه‌ی مخصوص زیپ کنار قیطان را از روی نوار چرخ بزنید (شکل ۷-۳-ب).

۳- اگر نوار آماده جهت تزیین گوشه‌ی کار باشد در موقع کوک زدن به زمینه‌ی اصلی در محل گوشه، نوار را چرت بزنید تا حالت زاویه‌دار گوشه‌ی دوخت موردنظر صحیح قرار گیرد (شکل ۷-۳-ج).

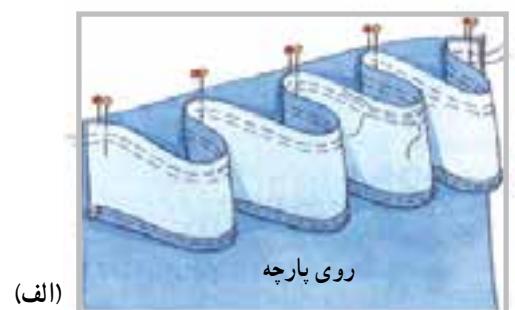
۴- درنهایت لای دیگر پارچه را روی کار قرار داده، چرخ کرده، برگردانید و اتو بزنید (شکل ۷-۳-د).

شکل ۸-۳

۵- اگر نوار جهت تزیین منحنی خارجی به کار رود، باید در موقع کوک نوار به حالت آزاد روی زمینه قرار گیرد، نوار و پارچه را چرت بزنید تا نوار فرم منحنی را پیدا کنید (شکل ۸-۳).

دوخت چین در لبه

شکل ۳-۹

شکل ۳-۱۰

- قبل از برش پارچه پاچین اندازه‌ی محل موردنظر را یادداشت کنید. معمولاً پارچه پاچین را $1/5$ الی 2 برابر محل موردنظر (زمینه کار) باید برش بزنید. پنهانی آن دلخواه می‌باشد. لبه‌ی پایین چین را تودوزی کنید و بالای آن را 2 ردیف شلال منظم با دست یا چرخ (با چرخ درجه‌ی 3 الی $3/5$ و با دست شلال ریز) بزنید. برای این‌که چین به‌طور منظم در همه‌ی محل قرار گیرد باید پارچه‌ی زمینه و پایین چین را به چند قسمت مساوی تقسیم کنید و به هم سنجاق کنید (شکل ۳-۹-الف).
- سپس هر دو نخ شلال را با هم بکشید تا چین به‌طور منظم در محل قرار گیرد چین را روی کار با کوک وصل نموده سپس چرخ کنید (شکل ۳-۹-ب).

دوخت چین در گوشه

- اگر وصل چین در گوشه باشد بعد از آماده کردن پایین چین و تقسیم‌بندی آن در موقع کوک زدن به زمینه در محل گوشه باید چین را چرت بزنید تا در گوشه‌های زاویه‌دار صحیح قرار گیرد و زاویه‌ی آن حفظ شود(شکل ۳-۱۰-الف).
- اگر گوشه نیاز به سجاف کردن داشته باشد، لایه‌ی دیگر پارچه را روی چین قرار دهید و سنجاق زده چرخ کنید و برگردانید(شکل ۳-۱۰-ب).

شکل ۳-۱۱

—

دوخت یقه همراه با نوار اریب

به صورت عمودی روی یقه وصل شده است.

۳- نوار را به پشت برگردانید، و اضافه جادرز را طوری کوک بزنید که حدود «۲ میلی متر» نوار پشت پهن تر شود تا هنگام چرخ کاری از رو، لبه‌ی پشت نوار هم چرخ کاری منظم داشته باشد.

۱- بعد از برش نوار اریب، نوار را روی لبه‌ی دو لایه‌ی یقه قرار دهید. در صورتی که یقه فرم منحنی داشته باشد موقع سنjac زدن کوک زدن کمی نوار، آزاد روی زمینه قرار گیرد تا موقع برگشت راحت‌تر فرم منحنی یقه را بگیرید.

۲- سپس نوار را به یقه چرخ بزنید، (دقت کنید) سنjac‌ها

(ب)

(الف)

(د)

(ج)

(و)

(ه)

شکل ۱۲-۳

دوخت تور یا چین به یقه

(الف)

(ب)

(ج)

شکل ۳-۱۳

۱- تور مورد نظر را کمی چین دار کنید (کم چین دادن تور به این دلیل است که زیبایی طرح تور حفظ شود). سپس روی تور را به روی پارچه طوری قرار می‌دهیم که چین‌ها به طرف داخل یقه قرار گیرد. سپس رویه‌ی یقه را پس از چرخ کردن و شکافتن نخ کوک جادرز را کم نموده (حدود ۵cm/۰°) یقه را به رو بر می‌گردانیم.

شکل ۳-۱۴

۲- برای دوخت چین پارچه‌ای لای یقه، روش دوخت مانند تور است با این تفاوت که در این روش می‌توان چین بیشتری داد. جهت زیباتر شدن چین می‌توان به لبه‌ی چین کردونه رنگی ظرف دوخت (شکل ۳-۱۴).

دوخت سجاف یقه

- ۲- بعد از کوک زدن، جادرز نوار را چرخ کرده و چند چرت در محل جادرزها بزنید.
- ۳- سپس نوار اریب را به داخل بالاتنه برگردانید و اضافه جادرز نوار را تا زده و کوک بزنید به طوری که یقه به طرف بیرون باشد و به نوار کوک بخورد. سپس با اتو نوار را حالت دهید و چرخ کاری کنید.

۱- ابتدا بعد از آماده شدن یقه، نوار اریبی از پارچه پیراهن آماده کنید و سپس یقه را مابین یقه بالاتنه و نوار اریب قرار دهید و سنجاق کنید.

تذکر: در موقع گذاشتن نوار اریب در محل های منحنی باید نوار اریب را کمی آزاد روی کار قرار دهید.

(ب)

(الف)

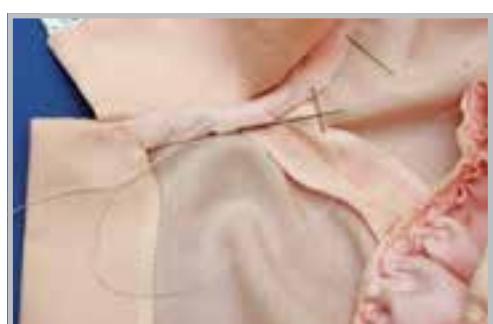
(د)

(ج)

(و)

(ه)

(ز)

شکل ۱۵_۳

وصل مچ به آستین

(الف)

(ب)

(ج)

شكل ۳-۱۶

۱- ابتدا مچ آستین را کامل آماده کنید به طوری که در زیر دست آن از داخل به هم وصل شده باشد و سپس به رو برگردانید و اتو کنید. خط لبه آستین را به اندازه مچ آماده شده چین کش کنید.

در صورت استفاده از تور تزیینی ابتدا تور را چین کش کرده، روی لبه آستین قرار دهید و کوک بزنید.

۲- آستین را به پشت برگردانید، سپس مچ آماده شده را داخل آستین روی لبه آن قرار دهید و کوک زده و چرخ کاری نمایید.

اتصال آستین به بالاتنه لباس

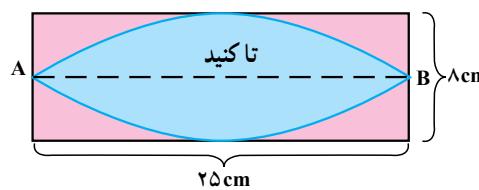
لباس را به پشت برگردانید، آستین را داخل لباس قرار دهید ژپون آماده شده را روی کاپ آستین قرار دهید. هر سه را کوک زده چرخ کنید (شکل ۳-۱۷).

جهت بهتر قرار گرفتن چین کاپ آستین بهتر است از ژپون پارچه‌ای استفاده کنید.

۱- ابتدا کاپ آستین لباس را از حدود موازنی جلو تا پشت چین کش کنید تا به اندازه‌ی دور حلقه آستین بالاتنه باشد.

شکل ۳-۱۷

الگوی ژپون کاپ آستین پفی

۱- مستطیلی در حدود « 25×8 سانتی‌متر» بکشید و از عرض تا کرده روی آن مطابق شکل فرم بضمی کشیده رسم کنید.

۲- الگو را روی پارچه‌ی مناسب قرار داده برش بزنید، قسمت منحنی را چین کش کنید و روی قسمت کاپ آستین قرار دهید.

شکل ۳-۱۸

کار عملی

- نمونه‌ی پارچه‌های مناسب لباس و وسایل کودک را به صورت آلبوم تهیه کنید.
- از روی الگوهای تهیه شده در بخش الگوسازی استفاده نموده، مراحل دوخت انواع درز، نوار اریب روی لباس و ملزمات کودک، وصل یقه و آستین به بالاتنه... را بدوزید.